Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Chanzlia federala ChF
Transfurmaziun digitala e direcziun da las TIC TDT

14.09.2026

Em002-3 Guida da licenzas OSS

Versiun 2.0-1339ccb

Tavla da cuntegn

1. Resumaziun per la direcziun 3

2. Introducziun 5

3. Dretg d’autur e licenzas: basas 5

4. Licenzas OSS 6

4.1. Basas 6

4.2. Licenzas open source 6

4.3. Copyleft versus permissiv 7

4.3.1. En general 7

4.3.2. Licenzas open source cun copyleft ferm 7

4.3.3. Licenzas open source cun copyleft flaivel 8

4.3.4. Licenzas open source permissivas 8

4.4. Cumpatibilitad da licenzas open source 8

5. Licenzas per la pura utilisaziun 11

6. Licenza per agens projects resp. creation e per contributions 12

7. Cas d’applicaziun e licenzas adattadas 14

8. Temas giuridics particulars 18

8.1. Aspects internaziunals 18

8.2. Exclusiun da responsabladad e da garanzia 18

8.3. Copyleft e licenziaziun tranter posts da l’administraziun federala 19

8.4. Licenziaziun da patents 19

8.5. Licenziaziun duala 19

8.6. Midada posteriura da licenzas 20

8.7. Numnar ils contribuents (collaboraturs e terzas persunas) 20

8.8. Dretg d’autur, licenzas per l’IA generativa per crear code 21

8.9. Contributor Licence Agreements (CLA) e Developer Certificate of Origin (DCO) 21

8.10. Problems cun la (L)GPL-3.0 e l’IoT 23

8.11. Posiziun giuridica da la documentaziun 23

9. Ulteriuras infurmaziuns davart dumondas giuridicas 24

10. Agiunta 25
10.1. Midadas envers la versiun precedenta 25
10.2. Referenzas 25
10.3. Abreviaziuns 26
10.4. Exempels da relaschadas e da lur licenza 26
10.5. D.1 Loom 26
10.6. D.2 trustbroker.swiss 26
10.7. D.3 Geocat.ch 27
10.8. D.4 GWEN / ampycloud / c4dl-multi / dvas /… 27
10.9. D.5 Applicaziun EMSG (management da mantegniment en zonas d’abitadi) 27
10.10. D.6 Applicaziun certificat Covid 28
10.11. D.7 Pagina d’internet GovCert 28
10.12. D.8 Differentas bibliotecas davart open data (p.ex. linked data) 28
10.13. D.9 Apache FOP adattà per PDF archivabels 29
10.14. D.10 Endataziun electronica conforma al dretg cun eKomm 29

Exclusiun da responsabladad: Quest document è ina sbozza ch'è vegn sviluppada vinavant e fa part dals meds che sustegnan l'administraziun federala en la publicaziun da code open source. Ulteriuras infurmaziuns chattais Vus en il README.

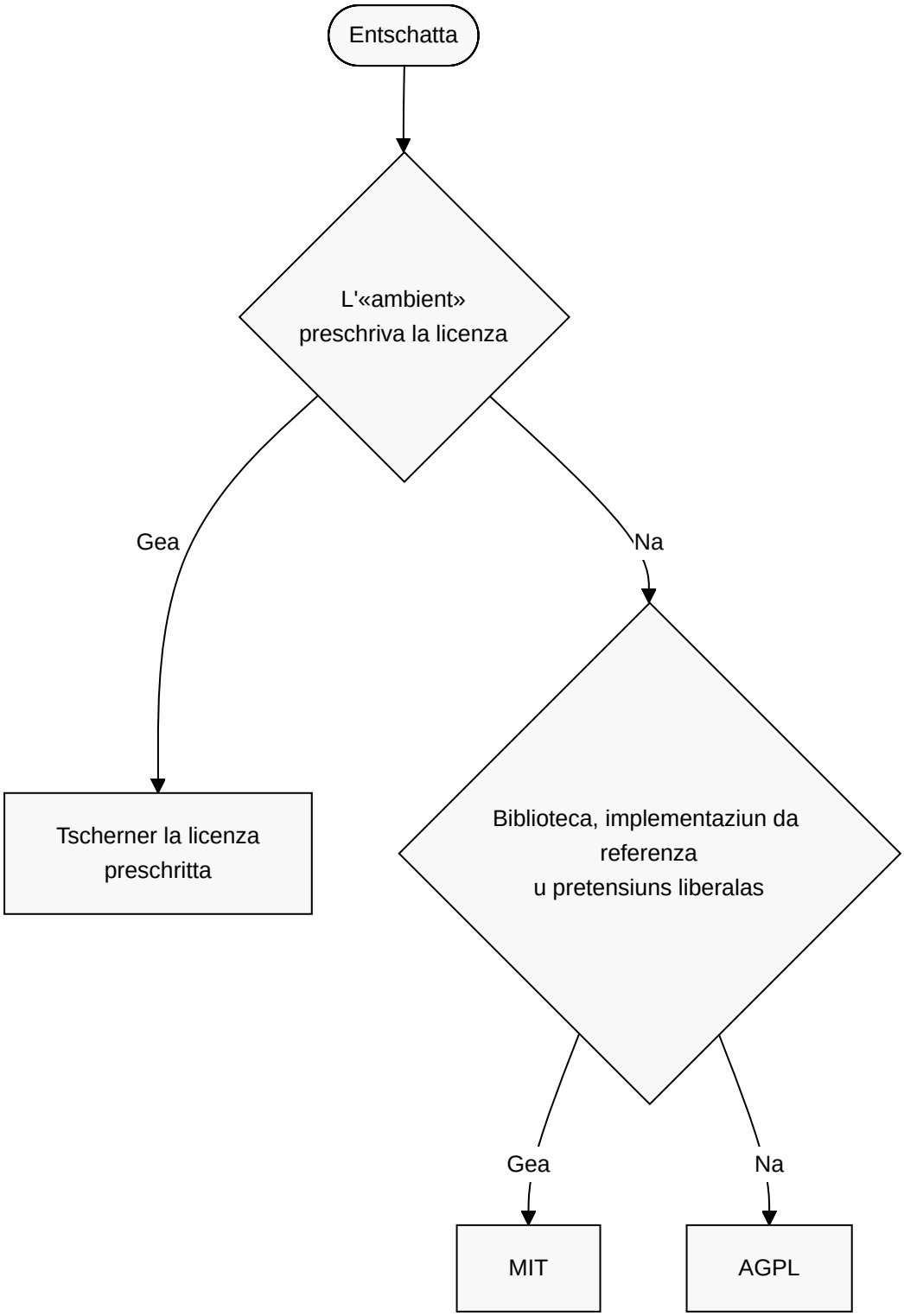
---

1. Resumaziun per la direcziun

I vegn recumandà da fixar strategicamain en l'administraziun federala tar il cumenzament d'in project ina da las duas suandantas licenzas:

- **Licenza AGPL**: Effect copyleft giavischà. Code midà duai en mintga cas returnar a la generalitad e po lura vegnir surpiglià danovamain er da l'administraziun federala. I vegn recumandà d'utilisar la versiun la pli nova da la licenza. Uschia sa lascha ademplir il meglier il princip «public money – public code». Dretgs da terzas persunas, en spezial tar svilups vinavant, pon debilitar quai fin a la LGPL.
- **Licenza MIT**: A terzas persunas duai esser pussaivel da sviluppar applicaziuns proprietaras sin la basa dal code da l'administraziun federala. Sch'ina clausula da non-endorsement vegn pretendida expressivamain, è la BSD-3-Clause da preferir.

Per la tscherna da la licenza po vegnir duvrà il suandant agid da decisiun:

Illustraziun 1: Agid da decisiun simplifitgà per la tscherna da la licenza

En tscherta dimensiun furman questas duas licenzas ils dus extrems en il spectrum da las licenzas OSS. I po tut tenor esser sensa da tscherner ina licenza pli adattada per in project concret. Questa guida duai porscher in agid concret per quai.

Sche l’analisa da las bibliotecas da software mussa ch’ina autra licenza sto vegnir duvrada, fan ils sviluppaders attenta la direcziun dal project sin quai. L’analisa è exponida en Em002-2 Instrucziuns per publitgar software open source.

Tar la collavuraziun a projects existents èn fundamentalmain acceptablas tuttas licenzas cumpatiblas cun l'OSI.

2. Introducziun

L'artitgel 9 da la lescha federala dals 17 da mars 2023[1] davart l'utilisaziun da meds electronics per ademplir incumbensas d'autoritads (EMBAG) prevesa che las autoritads federalas ston publitgar e licenziar sco software open source il software ch'ellas sviluppan u fan sviluppar.

Quest document persequitescha las suandantas finamiras:

- Introducziun en ils temas dal dretg d'autur sin software e da las licenzas OSS.
- Ina preschentaziun da las licenzas OSS ch'èn senza problems per il diever en l'administraziun federala. Licenzas betg numnadas en quest document e software sut talas licenzas na dastgan betg vegnir duvrads senza ina examinaziun supplementara da las disposiziuns contractualas tras il servetsch giuridic cumpetent.
- Sustegn tar la tscherna da la licenza per il svilup u l'acquist d'in project tenor l'art. 9 EMBAG.

3. Dretg d'autur e licenzas: basas

Il dretg d'autur fundescha tant dretgs da la persunalitad sco er dretgs da facultad (dretgs d'exploataziun). Tar ils dretgs da la persunalitad appartegna per exempel il dretg a la renconuschientscha da l'autorstgadi u il dretg da determinar, sche e cura che l'ovra vegn publitgada. Tar ils dretgs d'exploataziun appartegna per exempel il dretg da produir u da derasar exemplars da l'ovra.

La lescha federala dals 9 d'october 1992[2] davart il dretg d'autur ed ils dretgs da protecziun parents (LDAu) prevesa ina retscha d'ulteriurs dretgs da la persunalitad e d'exploataziun (vesair art. 8 ss. LDAu). Quests dretgs appartegnan a l'autura u a l'autur directamain cun la creaziun da l'ovra.

L'art. 2 LDAu fixescha, sut tge cundiziuns ch'ina protecziun dal dretg d'autur vegn concedida. In'ovra protegida en il senn da la lescha exista mo, sche questas cundiziuns èn ademplidas.

Las cundiziuns èn:

- L'ovra sto esser vegnida creada; il pur chattar na basta betg. Datas da perscrutaziun per exempel, pia resultats d'experiments, na sa laschan betg classifitgar sco ovras.
- La creaziun sto esser «spiertala», pia derivar d'in uman.
- L'ovra sto esser vegnida realisada en moda perceptibla. La pura idea davos in'ovra n'è betg protegida, mabain mo sia furma externa, p.ex. ina stampa d'in text sin palpiri u l'execuziun d'in toc da musica.
- Individualitad: Finalmain sto l'ovra avair in tschert minimum d'individualitad. In'ovra che mintgin concepiss il medem nun è betg protegida.

I pon vegnir protegidas las ovras las pli differentas, sco texts litterars u scientifics, ovras musicalas, fotograficas, filmicas ed autras ovras visualas u audiovisualas.

Tenor l'art. 2 al. 3 LDAu èn era programs da computer ovras, sche las cundiziuns menziunadas èn ademplidas.

1. CS 172.019
2. CS 231.1

Ils dretgs d’autur appartegnan cun lur creaziun be a l’autura u a l’autur. Mo ella u el po scumandar ad ina autra persuna da far las acziuns correspundentas. L’autura u l’autur po dentant exercitar ses dretgs betg mo sezza u sez:

- Ella u el po transferir ses dretgs a terzas persunas (p.ex. cun vender els). Il nov possessur dals dretgs po lura far valair quests dretgs il medem sco sche el fiss l’autur.
- Alternativamain po l’autura u l’autur era licenziar ses dretgs a terzas persunas. Simplifitgà è ina licenza in contract cun il qual il possessur dals dretgs permetta ad ina terza persuna d’utilisar l’ovra. L’autura u l’autur resta cun ils dretgs, ma renunzia a lur imposiziun vers il prenditur da licenza.

Sch’in program da computer vegn creà en il rapport da lavur, survegn il patrun ina licenza exclusiva per ses diever (art. 17 LDAu). Als emploiads restan uschia en il fund mo ils dretgs da la persunalitad sin il software (resp. tut tenor l’opiniun giuridica mo lur zona centrala). Quai correspunda a la situaziun giuridica tenor la lescha davart il persunal federal.

4. Licenzas OSS

4.1. Basas

L’OSS sa caracterisescha en il fund tras las suandantas caracteristicas (tenor ina definiziun da l’Open Source Initiative _[Pe1999]_[3]):

- La derasaziun vinavant illimitada e gratuita dal software è permessa;
- Il software è avant maun en il code da funtauna;
- Midadas al software e lur derasaziun vinavant sut la medema licenza èn fundamentalmain permessas;
- Naginas persunas u gruppas da persunas na dastgan vegnir excludidas da l’utilisaziun dal software, e nagins secturs d’applicaziun na dastgan vegnir exclus (en spezial betg l’utilisaziun commerziala); e
- La derasaziun dal software ensemen cun auter software (sco software closed source) na dastga betg vegnir restrenschida.

Ils motivs ils pli frequents per il diever da l’OSS èn en emprima lingia las spargnas da custs tras l’utilisaziun dal pool gia considerabel da software liberamain utilisabel. Interpresas che duvran savens OSS pon savens spargnar parts considerablas da lur budget informatic tras il diever da l’OSS.

Code disponibel libramain sa lascha ultra da quai adattar facilmain als agens basegns. Plinavant evitescha la tscherna da l’OSS in vendor lock-in.[4]

4.2. Licenzas open source

Licenzas open source èn en emprima lingia contracts da licenza normals per programs da computer.

Cuntrari als contracts da licenza normals vegnan ils contracts da licenza OSS dentant a maun senza ulteriur, uschespert che mo ina da las furmas libras d’utilisaziun descrittas en la licenza vegn exercitada (per exempel cun copiar, derasar vinavant u midar software).

3. https://opensource.org/
4. https://de.wikipedia.org/wiki/Lock-in-Effekt

4.3. Copyleft versus permissiv

4.3.1. En general

Ina licenza open source tenor l'OSI po cuntegnair ina disposiziun da «copyleft». Midadas a software licenzià correspundentamain ston vegnir purschidas puspè sut las medemas cundiziuns che valevan per il software original. Tgi che fa talas midadas sto, tar la derasaziun dal software open source en furma da code d'object legibel per maschinas, era purscher als recepients il code da funtauna.

En la formulaziun da la Free Software Foundation protegia l'effect copyleft la libertad dals sviluppaders e garantescha uschia ch'in software ina giada liber resta adina liber.

Tar licenzas copyleft ha lieu ina sort barat tranter la communitad e las interpresas che utiliseschan. Ils utilisaders, ch'èn obligads en cuntrachamb per ils avantatgs dal pool da software existent da metter lur agens svilups puspè sut la respectiva licenza, contribueschan uschia al svilup vinavant dal pool da software. En il resultat profitan omaduas varts.

La disposiziun da copyleft ha in tschert «effect da contagiun»: Sche software licenzià copyleft vegn integrà en software ch'era fin qua proprietar, sto il software originalmain proprietar vegnir publitgà sut ina licenza open source cumpatibla.

Tar il diever da code da funtauna licenzià copyleft sto perquai vegnir fatg adatg da l'integrar mo là, nua che il software resultant po e duai vegnir publitgà sut ina licenza open source.

Sch'ina licenza open source na cuntegna nagina disposiziun da copyleft (licenza open source permissiva), po la licenza per versiuns reelavuradas dal code vegnir tschernida libramain. En spezial è era pussaivel da metter midadas puspè sut ina licenza da software proprietara e d'integrar il code da funtauna correspundent en software proprietar.

En il fund sa laschan las licenzas open source repartir en **las suandantas categorias**:

1. licenzas open source cun **copyleft ferm**;
2. licenzas open source cun **copyleft flaivel**; e
3. licenzas open source **permissivas** resp. **senza copyleft**.

4.3.2. Licenzas open source cun copyleft ferm

Tar l'utilisaziun d'ina licenza open source cun copyleft ferm ston novas versiuns derivadas dal software original, sch'ellas vegnan dadas vinavant a terzas persunas, vegnir mess sut las cundiziuns da la licenza originala e vegnir messas a disposiziun a questas terzas persunas sco code da funtauna.

Sco licenzas open source relevantas cun copyleft ferm valan sin il martgà las duas suandantas:

- GNU General Public Licence (GPL); ina gronda part da l'OSS è oz licenziada sut ella
- GNU Affero General Public Licence (AGPL)

La differenza principala tranter GPL ed AGPL pertutga il gener d'utilisaziun che chaschuna il copyleft. Tar software sut GPL sto il code da funtauna midà mo vegnir purschì, sche la nova versiun dal software vegn purschida a terzas persunas sco program exequibel (p.ex. sco app mobila). Sche il software vegn mo mess a disposiziun via l'internet (dal agen cloud da agens servers), per exempel en furma da «Software as a Service» (SaaS) u d'ina interfatscha da programmaziun (API), na chaschuna quai nagin copyleft.

Sche il software stat sut l'AGPL, sto il code da funtauna midà era vegnir furnì, sche la funcziunalitad dal software vegn purschida via ina pagina d'internet u ina interfatscha da programmaziun. L'AGPL è

uschia anc pli stretga che la GPL.

Tar licenzas cun copyleft ferm pertutga il copyleft betg mo il respectiv modul da software (biblioteca), mabain l’entir program da software, en il qual in modul da software licenzià copyleft po esser integrà. L'«effect da contagiun» menziunà grippa uschia.

4.3.3. Licenzas open source cun copyleft flaivel

Era licenzas cun copyleft flaivel pretendan che midadas a lur code da funtauna vegnian relaschadas als recepients terzs sut la licenza open source originala.

Cuntrari a las licenzas cun copyleft ferm n’effectueschan ellas dentant betg che autras cumponentas da software delimitablas (autras bibliotecas u il program principal sez) vegnian «infectadas» cun lur licenza. Quai permetta l’integraziun da software open source cun copyleft flaivel en software proprietar u en software cun autras licenzas OSS, senza stuair il relaschar sut la licenza originala.

Quai èn las licenzas open source cun copyleft flaivel las pli duvradas:

- GNU Lesser General Public Licence (LGPL)
- Mozilla Public Licence 2.0 (MPL)
- Common Development and Distribution Licence (CDDL)
- Eclipse Public Licence (EPL)[5]
- Microsoft Reciprocal Licence (Ms-RL)
- European Union Public Licence (EUPL)[6]

4.3.4. Licenzas open source permissivas

Licenzas senza effect copyleft sa caracteriseschan tras il fatg ch’ellas na fan naginas prescripziuns als prenditurs da licenza concernent la licenziaziun da lur software derivà e che perquai ni lur nov code da funtauna ni midadas al software open source ston vegnir publitgads als recepients terzs. Quai pussibilitescha il svilup da products da software proprietars tras l’integraziun da software sut licenzas open source permissivas.

Exempels da licenzas permissivas èn:

- MIT Licence
- Apache Licence 2.0
- Berkeley Software Distribution (BSD) Licence (BSD 2-Clause e BSD 3-Clause)
- Microsoft Public Licence (Ms-PL)

4.4. Cumpatibilitad da licenzas open source

Programs consistan da regla d’ina multiplitad da cumponentas e moduls da software che pon esser colliads in cun l’auter en modas differentas. En il svilup da software vegnan cumponentas open source existentas savens integradas en applicaziuns e soluziuns internas proprietaras. Uschespert che

5. Ultra da la Eclipse Public Licence (EPL-1.0) datti era la Eclipse Distribution Licence (EDL-1.0). + Entant che l’EDL correspunda a la BSD-3-Clause, è l’EPL ina licenza cun copyleft flaivel.
6. L’EUPL sezza ha in copyleft ferm, ma pervia da la clausula d’avertura è in transiziun a licenzas cun copyleft flaivel pussaivel, uschia che la protecziun è limitada.

quellas daventan accessiblas da ordaifer via ina pagina d’internet, APIs, distribuziun da software u en autra moda, sto vegnir fatg adatg sin la cumpatibilitad da las respectivas licenzas open source, perquai che lura po il copyleft grippar.

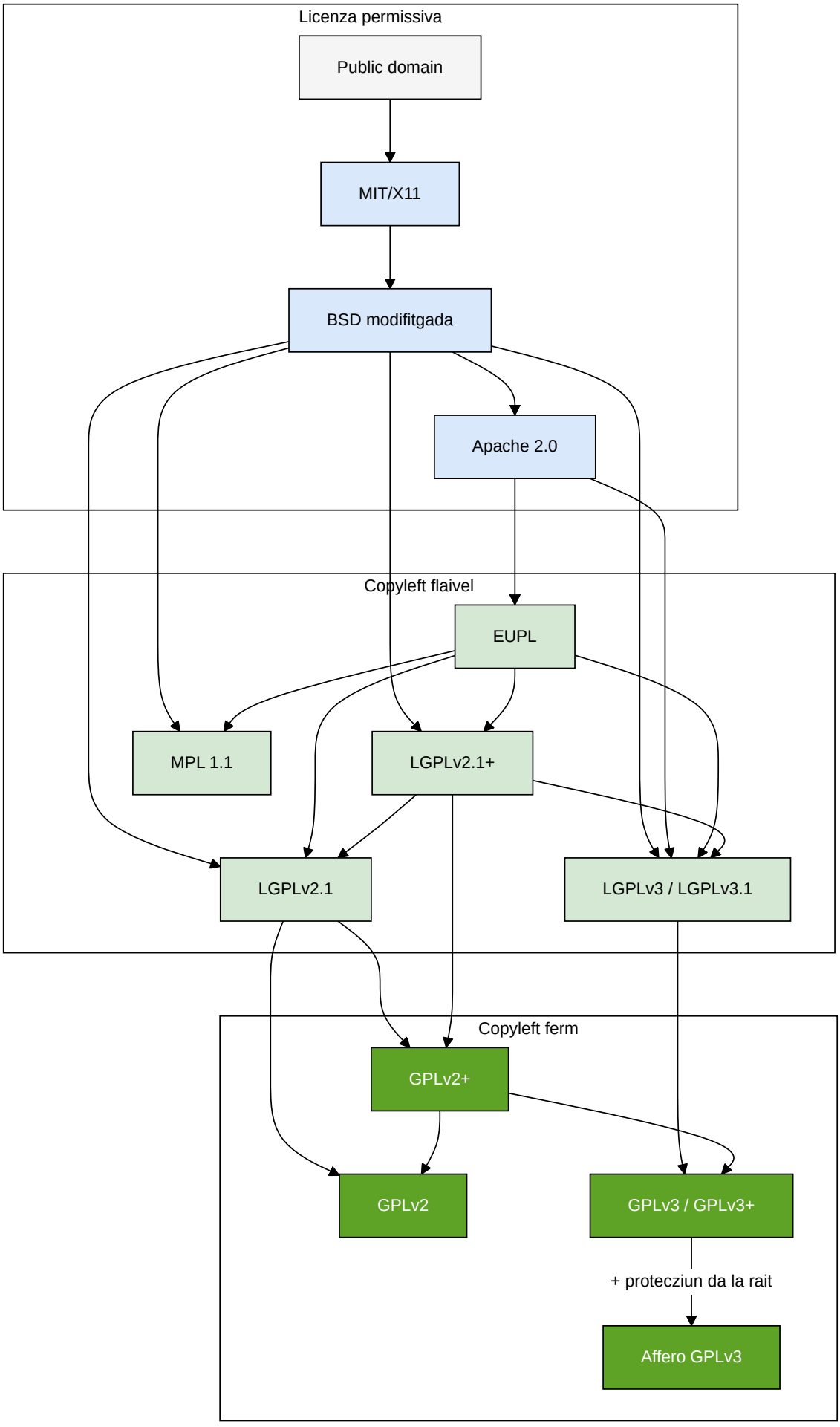
Sche ovras derivadas che stattan sut ina tscherta licenza dastgan mo vegnir derasadas sut las medemas cundiziuns da licenza, ha quai per consequenza ch’autras licenzas open source cun autras u cuntradictorias obligaziuns da licenza per ovras derivadas na pon betg vegnir duvradas.

Tschertas licenzas open source cuntegnan uschenumnadas clausulas d’avertura che permettan l’utilisaziun dal code licenzià sut ellas en projects che stattan sut autras licenzas. Uschia permetta per exempel la LGPL, versiun 2.1, era l’utilisaziun dal code sut la GPL. La GPLv3 cuntegna tranter auter ina clausula da cumpatibilitad per l’AGPL e la Apache License 2.0. L’EUPL è concepida fitg avertamain e cuntegna en l’agiunta ina lunga glista da licenzas cumpatiblas, en spezial talas cun copyleft flaivel sco la LGPL. Quai ha per consequenza che la protecziun copyleft ferma previsa en la licenza vegn indirectamain debilitada.

La grafica suandanta represchenta las dependenzas da las licenzas open source las pli impurtantas (Goldstein 2018). La represchentaziun sa basa sin la visualisaziun da David A. Wheeler ch’ha analisà las cumpatibilitads da las differentas licenzas e da lur numers da versiun (Wheeler 2007), ed è vegnida sviluppada vinavant ensemen cun indicaziuns da https://www.gnu.org/licenses/license-list.de.html.[7]

La grafica sto vegnir legida uschia: Code tenor ina licenza inditgada pli baud en la chadaina po vegnir surpiglià en software che vegn publitgà sut ina licenza inditgada pli tard en la chadaina. Uschia po per exempel code sut la BSD modifitgada vegnir mess sut ina varianta da licenza LGPL u GPL, ma betg il cuntrari. Public domain munta che l’ovra na suttastat a naginas restricziuns dal dretg d’autur.

7. Ina ulteriura represchentaziun, ampliada, vegn duvrada da GEANT en ses confluence: «Software Licence Selection and Management in GÉANT - GEANT Software Development Support - GÉANT federated confluence», https://wiki.geant.org/pages/viewpage.action?pageId=1032978710. Là sa chattan intginas licenzas supplementaras.

Licenza permissiva
Public domain
MIT/X11
BSD modifitgada
Apache 2.0
Copyleft flaivel
EUPL
MPL 1.1
LGPLv2.1+
LGPLv2.1
LGPLv3 / LGPLv3.1
Copyleft ferm
GPLv2+
GPLv2
GPLv3 / GPLv3+
+ protecziun da la rait
Affero GPLv3

Illustraziun 2: Cumpatibilitad da licenzas open source (en adherenza a la grafica da David A. Wheeler, 2007 ed a https://www.gnu.org/licenses/license-list.de.html)

Impurtant: Perquai che cumpatibilitads da licenzas èn adina relevantas, duessan ils teams da svilup resp. ils purschiders da prestaziuns examinar anticipadamain ils stacks da svilup cun bibliotecas concernent eventuals problems da cumpatibilitad. Quai munta: Avant che laschar passar il diever d'ina biblioteca, duess vegnir examinà – ultra da la segirezza e da l'omogeneitad en il stack da svilup – sche la licenza da la biblioteca è cumpatibla cun las licenzas relevantas preferidas da l'administraziun federala.

5. Licenzas per la pura utilisaziun

Quest chapitel tracta la situaziun, en la quala software sut ina licenza OSS duai vegnir duvrà, ma quest software na duai betg vegnir midà u en la quala midadas vegnan duvradas mo internamain.

Las suandantas licenzas èn fundamentalmain senza problems tar l'utilisaziun da software tras autoritads federalas. Las cundiziuns correspundentas, numnadamain in eventual copyleft, ston dentant vegnir observadas.

Sut tschertas circumstanzas determinescha la licenza d'in modul da software gia existent las licenzas pussaivlas per il product entir (vesair chapitel 4.4).

Tschertas licenzas èn incumpatiblas en cumbinaziun (vesair illustraziun 2).

Licenza	Copyleft	Particularitads
MIT	Na	Licenza preferida da l'administraziun federala, sch'ina derasaziun vinavant vegn aspirada e sch'i duai vegnir permess a terzas persunas da sviluppar puspè software proprietar da quai.
Apache 2.0	Na	Apache è ina licenza fitg derasada, enconuschenta tras ils projects sut l'Apache Foundation. L'utilisaziun da las marcas dals dadis da licenza è excludida, ordaifer per descriver l'ovra.
GPL v3	Gea	Quai è LA licenza copyleft classica. Il copyleft vala era, sche parts licenziadas GPL vegnan integradas en in program entir. Scumond dal digital rights management. Reglas da cumpatibilitad spezialas.
LGPLv3	Flaivel	Licenza copyleft reducida, sviluppada spezialmain per bibliotecas da software. Cuntrari a la GPL permetta la LGPL da cumbinar sut tschertas cundiziuns code serrà (pia proprietar) cun code LGPL. Exempels èn bibliotecas standard sco glibc. La LGPL permetta da metter sut la GPL il program sco part dal qual la biblioteca vegn derasada.

Licenza	Copyleft	Particularitads
Affero GPLv3 (AGPL)	Gea	Era l'utilisaziun SaaS chaschuna copyleft. Dal reminent analog a la GPLv3. Questa licenza serra la largia da la GPL che manava a quai che nagina relaschada n'era necessaria tar l'utilisaziun per purschidas SaaS. Cun questa licenza po l'administraziun federala garantir che extensiuns dal code vegnian era a bun a la generalitad en cas da SaaS, e sustegna il meglier il princip **«public money – public code»**.
BSD-3	Na	Licenza generala e liberala. Ils nums da las auturas e dals auturs na dastgan betg vegnir duvrads per far reclama per ovras derivadas (clausula da reclama)
European Union Public Licence (EUPL)	Flaivel	Licenza speziala che vegn duvrada per l'UE. Spezialmain adattada sco basa per projects europeics. Licenza resguardond il dretg europeic. La relaschada sut tschertas licenzas cumpatiblas è expressivamain permessa.

Tabella 1: Licenzas senza problems per las autoritads federalas (tenor *[Sc2024]*)

Autras licenzas dastgan vegnir duvradas. En quests cas po esser necessari da consultar il servetsch giuridic da l'uffizi respectiv.

6. Licenza per agens projects resp. creation e per contributions

Quest chapitel pertutga ils suandants cas:

- Svilup vinavant / contribution
  - tar il qual autoritads federalas sviluppan vinavant software existent; u
  - sviluppan nov software, sa basond dentant sin bibliotecas da software OSS existentas; e
  - mettan il software correspundent a disposiziun a terzas persunas. Tar las terzas persunas appartegnan era organisaziuns da l'administraziun federala decentralisada, uschenavant ch'ellas han ina atgna persunalitad giuridica. Sche ils svilups vinavant vegnan duvrads mo internamain e betg mess a disposiziun a terzas persunas, vala mo Licenzas per la pura utilisaziun.
- Agens projects / creation / publicaziun: Quest chapitel pertutga cas, en ils quals las autoritads federalas sviluppan nov software. Quai duess esser rar, perquai che la gronda part dals svilups sa basa sin bibliotecas da software open source existentas.

  Per svilups cumplettamain novs duess vegnir tschernì in tip da licenza che pussibilitescha ina basa vasta e persistenta per svilups vinavant. Impurtant è che la licenza pertutgada saja acceptada amplamain en la communitad da sviluppaders relevanta.

L’examinaziun da la cumpatibilitad ha lieu tenor Em002-2 Instrucziuns per publitgar OSS, chapitel 7.4. La cumpatibilitad da las licenzas mussa l’illustraziun 2.

Las suandantas dimensiuns duessan vegnir resguardadas:

- Cas d’applicaziun
- Examinaziun giavischada Em002-2.1 Glista da controlla Evaluaziun preliminara OSS
- Simplitad da la construcziun d’ina communitad Em002-4 Guida da communitads OSS
- Simplitad da l’applicaziun
- Segirezza giuridica
- Derasaziun

Licenzas tenor il chapitel Licenzas per la pura utilisaziun èn da preferir.

Las suandantas **licenzas copyleft** duessan vegnir duvradas prioritarmain da las autoritads federalas, en spezial sch’in svilup avert e persistent vegn aspirà e sche l’effect copyleft ch’erediescha duai valair. Uschia vegn garantì che software pajà da la publicitad e tut ses derivats restian averts. Quai adempla il meglier il princip «**public money – public code**» ed è **la recumandaziun preferida per l’administraziun federala.**

Licenzas recumandadas en successiun decreschenta:

- **AGPL v3**
- GPL v3
- LGPL 3.0
- European Union Public Licence (EUPL)

Las suandantas licenzas duessan vegnir duvradas da las autoritads federalas, sche **nagin copyleft n’è giavischà** u necessari (en successiun decreschenta):

- **MIT**
- Apache Licence 2.0
- BSD v3

Tar la collavuraziun a projects existents pon ultra da quai vegnir duvradas senza problems las suandantas licenzas:

- Mozilla Public Licence
- Microsoft Public Licence

Sch’ina autra licenza duai vegnir duvrada, vegn recumandà da motivar quai curtamain en la glista da controlla Em002-2.3 Relaschada e publicaziun OSS.

Tenor l’art. 9 al. 4 EMBAG duessan en mintga cas vegnir duvradas licenzas stabilidas internaziunalmain.

Ulteriurs utensilis per examinar las cumpatibilitads da licenzas èn:

- ORT Toolkit (https://oss-review-toolkit.org/)
- Black Duck (www.blackducksoftware.com),
- FOSSA (www.fossa.com),
- l'Open Source Licence Comparison Grid (https://www.cmu.edu/cttec/forms/opensourcelicensegridv1.pdf)
- FOSSology (https://www.fossology.org).
- Process OpenCode: https://opencode.de/en/knowledge/general-conditions/standardised-open-source-licenses

7. Cas d'applicaziun e licenzas adattadas

La tabella e la grafica suandantas mussan, co che sin la basa da differents cas d'applicaziun pon vegnir tschernidas licenzas adattadas per software open source.

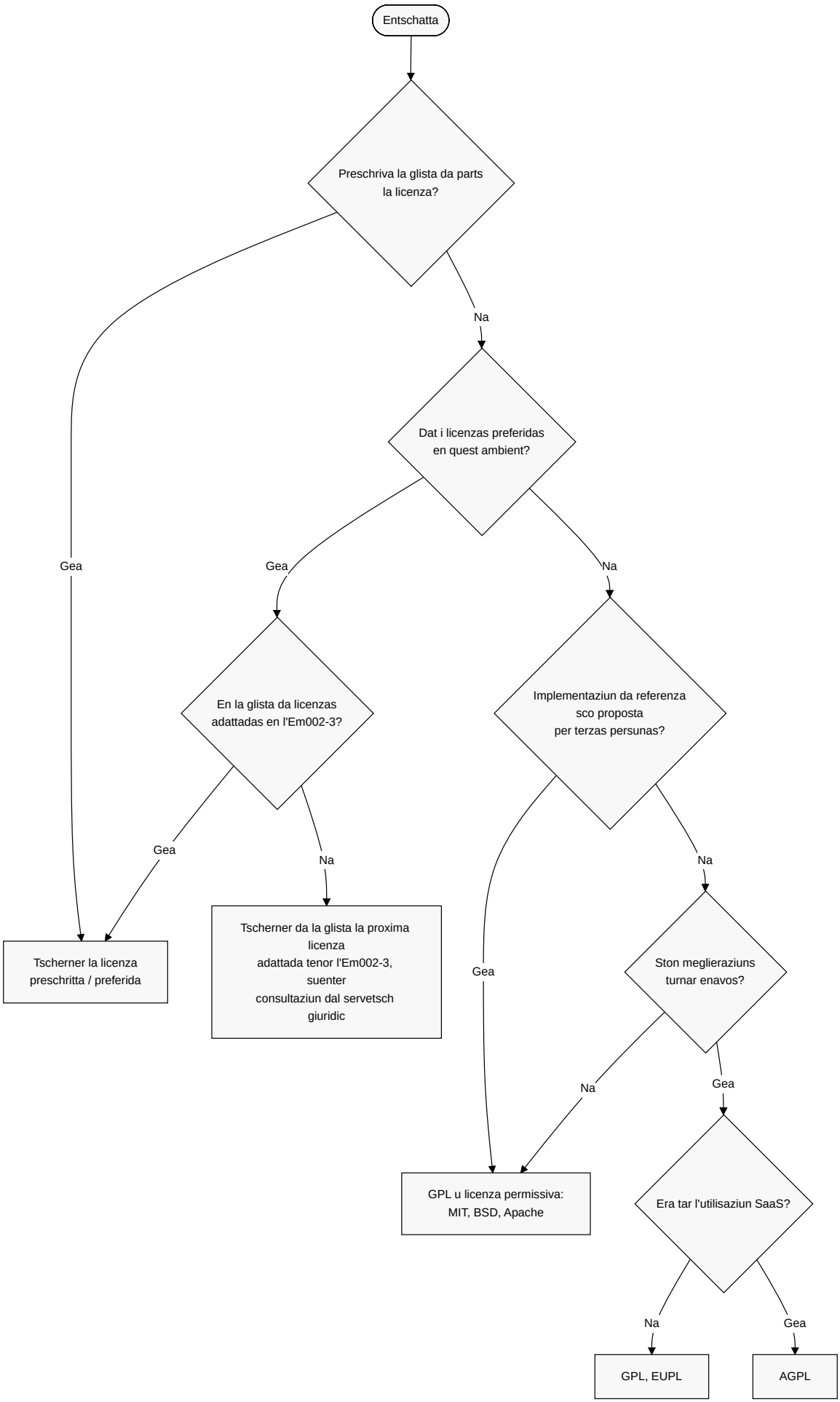
Cas d'applicaziun	Licenza/as	Motivaziun
Utilisar in project existent e contribuir ad el	**Licenza tenor la prescripziun dal project**	Necessari per motivs giuridics.
La licenza è predefinida tras l'utilisaziun da parts existentas (licenzas cun copyleft)	**Utilisar ina licenza cumpatibla cun questas parts.**	Necessari per motivs giuridics. Indicaziun: Ina retscha da bibliotecas è disponibla sut pliras licenzas. Mo ina da las licenzas sto correspunder. In dals intents da la licenziaziun multipla è da garantir che bibliotecas possian vegnir duvradas tant cun sco era senza copyleft.
Ecosistem existent cun licenza preferida (p.ex. i sa tracta d'in plug-in per software publitgà sut licenza MIT. Lura fiss l'utilisaziun d'ina licenza MIT il pli sensa, perquai che tut ils auters utilisaders spetgan quai e perquai che il software s'integrescha en l'ecosistem)	**Utilisar la licenza, sch'ella stat sin la glista, uschiglio utilisar sche pussaivel la medema licenza**	L'acceptanza en la communitad è centrala.

Cas d’applicaziun	Licenza/as	Motivaziun
La finamira è ina derasaziun uschè vasta sco pussaivel, p.ex. tar ina implementaziun da referenza[8] (p.ex. tar software che duai era vegnir duvrà en soluziuns commerzialas).	**MIT** BSD v3 Apache Licence 2.0 LGPL v3	En quest cas na duess vegnir duvrà nagin copyleft.
Midadas al code duain returnar a las autoritads federalas	**AGPL v.3** GNU GPL v.3 EUPL	L’AGPL sforza la relaschada tras terzas persunas era tar l’utilisaziun en il cloud, la GPL e l’EUPL betg.
Soluziuns SaaS na duain betg esser exceptadas dal returnar da midadas dal code	**AGPL v.3**	L’AGPL sforza la relaschada tras terzas persunas era tar l’utilisaziun en il cloud.
Ina collavuraziun simpla cun la communitad è impurtanta.	**AGPL v.3** GNU GPL v3 Apache Licence 2.0	La GPL vegn preferida per mantegnair liber il software. Apache cuntegna reglas per la governanza da la communitad, reglas supplementaras per contribuziuns (ins na dastga inditgar nagina autra licenza che Apache; la contribuziun sco tala n’è betg reglada pli detagliadamain, sch’i exista in CLA, va quel avant), ina licenza da patent sco er reglas per la licenziaziun da patents. En spezial era che tgi che fa valair patents cunter in’autra persuna contribuenta perda sia licenza da patent sut la licenza Apache. Determinantas èn las reglas che l’Apache Foundation fixescha per contribuziuns. Apache è perquai sensa, sche la governanza dal project duai vegnir construida en emprima lingia tenor Apache.
Pitschna cumponenta (biblioteca) utilisabla universalmain u pitschen toc da software, tar il qual la persistenza u la tgira tras ina communitad n’è betg impurtanta	**MIT** Apache Licence 2.0 BSD v3 LGPL v3	La LGPL prevesa in copyleft mo per la cumponenta sezza, ma betg per l’entir project, en il qual la cumponenta vegn inserida. Las autras licenzas èn permissivas.

8. Per render per exempel ina lescha pli facil da realisar, po ina implementaziun da referenza vegnir dada en incumbensa da las autoritads federalas. Vesair p.ex. https://ech.ch/de/ech/ech-0238/1.0

Cas d’applicaziun	Licenza/as	Motivaziun
I sto esser simpel e permissiv; la controlla n’è betg impurtanta	**MIT** Apache Licence 2.0 BSD v3	Maximalmain permissiv
Igl è impurtant per las autoritads federalas, tge ch’arriva cun il code, ed ellas vulan survegnir uschè bleras meglieraziuns sco pussaivel.	**AGPL v.3** GNU GPLv3	Copyleft
I duai vegnir impedì che il software daventia proprietar e vegnia posiziunà sin il martgà sco product da concurrenza	**AGPL v.3** GNU GPLv3	Copyleft
I duai vegnir impedì che las autoritads federalas daventian dependentas da singuls furniturs («vendor lock-in»)	**AGPL v.3** GNU GPLv3	Il copyleft impedescha ch’in furnitur obtegnia cun il temp ina posiziun exclusiva cun utilisar il software da la Confederaziun en in product proprietar, quai che pudess puspè manar per la Confederaziun ad ina dependenza da quest furnitur.

Tabella 2: Licenza da duvrar tut tenor il cas d’applicaziun per la relaschada da nov software tenor l’art. 9 EMBAG **(grass = recumandà, sche nagins motivs na s’opponan)**

Entschatta
Preschriva la glista da parts la licenza?
Na
Gea
Dat i licenzas preferidas en quest ambient?
Gea
Na
Gea
En la glista da licenzas adattadas en l'Em002-3?
Implementaziun da referenza sco proposta per terzas persunas?
Gea
Na
Na
Tscherner la licenza preschritta / preferida
Tscherner da la glista la proxima licenza adattada tenor l'Em002-3, suenter consultaziun dal servetsch giuridic
Gea
Ston meglieraziuns turnar enavos?
Na
Gea
GPL u licenza permissiva: MIT, BSD, Apache
Era tar l'utilisaziun SaaS?
Na
Gea
GPL, EUPL
AGPL

Illustraziun 3: Planta da decisiun ampliada per la tscherna da la licenza en l’administraziun federala (sche betg AGPL u MIT)

La glista da parts en l’illustraziun 3 è la software bill of materials (SBOM) da tuttas bibliotecas da software e da tut ils suttaprograms gia existents ch’èn fluids en la soluziun entira. Mintga biblioteca ha sia atgna licenza. Tut tenor co che quella è cumpatibla cun autras (vesair chapitel 4.4), è la tscherna pussaivla da licenzas per la publicaziun restrenschida.

In ultim punct po era influenzar la decisiun: **La midada d’ina licenza pli restrictiva ad ina main restrictiva è pli simpla posteriuramain**. En il cas cuntrari è in fork[9] bunamain nunevitabel.

8. Temas giuridics particulars

8.1. Aspects internaziunals

Las dumondas giuridicas essenzialas da l’OSS en la pratica èn surtut da natira contractuala en il sectur da las licenzas.

Tar dumondas dal dretg da licenzas vala l’emprim il dretg tschernì da las partidas (la Mozilla Public License MPL cuntegna per exempel en la cifra 8 ina tscherna dal dretg a favur dal dretg da la partida accusada).

Sch’ina tscherna dal dretg manca, quai ch’è il cas tar tuttas autras licenzas preschentadas qua, vala da regla il dretg dal stadi da la partida che dat la licenza. Sche las autoritads federalas licenzieschan pia software da dadis da licenza a l’exteriur, vala il dretg dal pajais respectiv. Sche plirs contribuents èn participads, po quai manar a situaziuns cumplexas. Il cuntrari vala per eventualas dispitas tranter prenditurs da licenza a l’exteriur e las autoritads federalas sco dadi da licenza: lura vala il dretg svizzer.

La dumonda, tge aspects ch’èn da natira contractuala e tge da natira dal dretg d’autur, na sa lascha betg respunder en general e po esser fitg cumplexa en il cas singul. La transferibladad dal dretg d’autur u da parts da quel u l’extensiun da las concessiuns da dretgs permessas appartegnan per exempel al dretg d’autur. Qua sto vegnir applitgà il dretg dal pajais da protecziun respectiv. Ina tscherna dal dretg divergenta n’è betg pussaivla (per il tut vesair Jaeger/Metzger, 449 ss.).

8.2. Exclusiun da responsabladad e da garanzia

Licenzas open source excludan regularmain mintga garanzia e responsabladad uschè lunsch sco quai è giuridicamain permess. En la pratica cumparan darar dumondas da responsabladad u da garanzia; ils ristgs colliads cun quai èn perquai pitschens.

I è da supponer che cun ina licenziaziun correcta grippian las clausulas d’exclusiun da responsabladad avant maun en tuttas licenzas tractadas qua, uschia che mo la responsabladad per negligientscha grava ed intenziun, eventualmain per donns a persunas, resta.

Reglas davart cundiziuns generalas da contract restan resalvadas, per exempel sco en Germania; uschenavant che las autoritads federalas èn dentant subject da responsabladad sco dadi da licenza, vala il dretg svizzer (vesair 8.1 survart) che permetta las exclusiuns da responsabladad e da garanzia menziunadas en il traffic B2B.

Il cuntrari munta dentant era che tar sbagls dal program è in proceder cunter las auturas ed ils auturs dal code OSS cuntegnì da regla difficil.

9. Per la definiziun vesair Em002-1 Guida pratica per software open source en l’administraziun federala.

Il proceder usità tar il diever da l’OSS consista perquai regularmain da s’assicurar cunter sbagls cun las mesiras da segirezza informatica usitadas e da garantir la reparaziun dals sbagls via contracts da mantenziun. In regress vers ils contribuents OSS n’exista betg.

8.3. Copyleft e licenziaziun tranter posts da l’administraziun federala

Il copyleft vala tar la transmissiun tranter differents purtaders giuridics (per exempel entaifer in concern u tranter posts da l’administraziun federala decentralisada cun atgna persunalitad giuridica).

Il copyleft na vala betg tar la transmissiun tranter posts dal medem purtader giuridic (per exempel entaifer l’administraziun federala centrala).

8.4. Licenziaziun da patents

Patents da software èn tenor l’opiniun giuridica europeica mo pussaivels en limitas stretgas. Decisiv è che il software furnescha ina contribuziun tecnica, pia ch’el schligia in problem tecnic concret ordaifer il computer, sin il qual el va. Exempels fissan il cumond dal motor en autos u il cumond d’in robot. Software sco tal che va mo sin in computer, ma n’ha nagin tal effect extern, n’è fundamentalmain betg patentabel en Europa. Uschia na crodan la gronda part dals programs da software betg en il champ d’applicaziun dal dretg da patents.

En autras parts dal mund, en spezial en ils Stadis Unids, vegnan patents da software concedids in pau pli generusamain. Ma era en ils Stadis Unids na daventa ina idea abstracta u in model da fatschenta betg ina invenziun patentabla mo cun vegnir realisada en software da computer.

Tar tschertas licenzas na vegnan eventuals patents dal dadi da licenza betg co-licenziads. Quai èn la GPL2, las licenzas BSD e la licenza MIT.

Per projects che pudessan era vegnir duvrads ordaifer l’Europa u che mussan la furma menziunada d’effect extern, è recumandabel da sclerir ils aspects dal dretg da patents en il cas singul.

8.5. Licenziaziun duala

L’autura u l’autur po licenziar software a medem temp sut differentas licenzas. Quai vegn numnà licenziaziun duala.

Ina furma interessanta da la licenziaziun duala exista, sche il possessur dals dretgs licenziescha il software sco OSS cun in copyleft ferm (quai ch’impedescha sia integraziun en software proprietar) e porscha al medem temp a prenditurs da licenza interessads ina licenza *cun custs* che lur permetta d’integrar il software en lur software proprietar.

Perquai che prenditurs da licenza interessads pon uschia evitar da relaschar lur software proprietar sco OSS, èn els pronts da pajar per la licenza. Vesair era l’agiunta a Em002-1 Guida pratica per software open source en l’administraziun federala.

Per las autoritads federalas sezzas duess la licenziaziun duala esser nuninteressanta en la gronda part dals cas. Uschè ditg che ils dretgs d’autur sa chattan tar las autoritads federalas (quai ch’è reglà per exempel tenor las cundiziuns generalas da contract da la Confederaziun), pon las autoritads federalas decider sulettas davart ina eventuala licenziaziun duala.

Sche la mantenziun ed il svilup (vinavant) vegnan externalisads a terzas persunas, po quai esser auter. Sche ils dretgs sa chattan excepziunalmain tar quellas e sche las autoritads federalas s’han mo resalvà il dretg da conceder ina licenza OSS cun copyleft, pudess la terza persuna esser tentada da far ina licenziaziun duala. Sche quai duai vegnir impedì, duess quai vegnir exclus contractualmain.

8.6. Midada posteriura da licenzas

Emprim è da tegnair en scrit che licenzas OSS èn fundamentalmain nunmidablas e nunrevocablas. Prenditurs da licenza ch'han concludì il contract da licenza *avant* ina midada pon utilisar, midar e dar vinavant a terzas persunas il code vinavant sin la basa da la veglia licenza.

En la pratica maina ina midada da licenza savens ad in fork d'ina nova versiun dal software sut la veglia licenza, che vegn sviluppà vinavant independentamain dals prenditurs da licenza fin qua.

L'introducziun d'ina nova licenza per software è mo pussaivla, sche tut ils possessurs dals dretgs d'autur dal software èn perencletgs. Midadas èn capitadas en la pratica, per exempel tar la midada d'ina licenza permissiva ad ina licenza copyleft.

8.7. Numnar ils contribuents (collaboraturs e terzas persunas)

Sch'in program da computer vegn creà en il rapport da lavur, survegn il patrun ina licenza exclusiva per ses diever (art. 17 LDAu). Als emploiads restan uschia en il fund mo ils dretgs da la persunalitad sin il software (resp. tut tenor l'opiniun giuridica mo lur zona centrala). Il medem vala per terzas persunas che sviluppan software per las autoritads federalas, uschenavant che valan las CGC[10] correspundentas da la Confederaziun che transfereschan ils dretgs resultants a las autoritads federalas.

Tuttina sa pona la dumonda, sche contribuents (collaboraturs, terzas persunas) duain avair il dretg u l'obligaziun da sa dar da enconuscher sco auturas ed auturs da contribuziuns en repositoris open source.

In argument per las autoritads federalas d'utilisar OSS è la purschida da plazzas da lavur attractivas: L'OSS porscha als contribuents la pussaivladad da mussar publicamain lur savida e da sa construir uschia ina reputaziun. Lur abilitads daventan verifitgablas, vegnan confermadas da pers, e tgi ch'ha obtegnì influenza en in project OSS po duvrar quai sco lev tar la tschertga d'ina plazza.

In ulteriur argument pudessan esser ils dretgs da la persunalitad, dals quals la zona centrala na po vegnir prendida a l'autura u a l'autur original ni tras contract ni tras lescha. Questa zona centrala è dentant pitschna tar programs da computer; da pretender che la sviluppadra u il sviluppader d'in program da computer duess era avair in dretg da vegnir numnà giss probablamain memia lunsch.

Ultra da quai premetta in barat tranter persunas spezialisadas en la communitad ch'ellas possian vegnir contactadas individualmain dad auters.

Tut tenor il project po perquai esser sensa da dar als contribuents la pussaivladad da sa dar da enconuscher en la communitad sco contribuents.

Dal puntg da vista da la protecziun da datas è da evitar in sforz a quai, cun quai che il barat en la communitad na premetta betg la publicaziun dals nums – pseudonims èn pli tgunsch la regla che l'excepziun. Sche contribuents na vulan betg publitgar lur nums, duess lur perquai vegnir dada la pussaivladad da cumparair sut in pseudonim.

I vegn recumandà da numnar ils nums dals sviluppaders en ils commits, uschenavant che il project na s'oppona betg.

En mintga cas duessan las autoritads federalas cumparair sco possessuras dals dretgs.

10. https://www.bkb.admin.ch/bkb/de/home/themen/agb.html

8.8. Dretg d’autur, licenzas per l’IA generativa per crear code

Qua ans referin nus mo a code ch’è vegnì creà cun agid d’IA generativa. Ulteriuras infurmaziuns davart quest tema sa chattan en Em002-6 FAQ davart OSS* en il chapitel 2.2. Code creà d’in LLM n’è sez betg protegì dal dretg d’autur. Las datas d’instrucziun duvradas dal LLM pon dentant esser protegidas dal dretg d’autur. Sche il code correspunda 1:1, duess era la licenza vegnir surpigliada. Sche il code è vegnì creà a tocs e suenter midà dals sviluppaders, è il ristg pitschen ch’el vala sco software derivà. Da resguardar è che tscherts LLM pretendan ina caracterisaziun correspundenta dal code; eventualas cunvegnas contractualas davart quai ston vegnir observadas.

8.9. Contributor Licence Agreements (CLA) e Developer Certificate of Origin (DCO)

Sche pliras auturas ed auturs lavuran al code d’in project open source, survegnan els dretgs cuminaivels sin il code resultant.

La licenziaziun dal code a terzas persunas ha lieu via la licenza OSS, cun quai ch’i nascha in agen contract da licenza tranter mintga persuna che utilisescha e mintga autura resp. autur (fastg da licenzas). Questa constellaziun po manar ad ina situaziun giuridica malclera, per exempel en relaziuns internaziunalas (vesair 8.1 survart). Sche interpresas decidan da metter lur software sut ina licenza OSS e d’acceptar contribuziuns da terzas persunas, han ellas a moments il basegn da mantegnair ina tscherta controlla davart il code.

Uschia po esser interessant da mantegnair averta la pussaivladad da metter il project sut ina nova licenza, u ins vul suttametter code licenzià copyleft ad ina licenziaziun duala e dovra per quai dapli dretgs che quels ch’ins survegniss dals contribuents via ina simpla licenza OSS (vesair 8.5 survart). Contributor Licence Agreements (a moments era Copyright Transfer Agreements) duain schliar tals problems.

In **Contributor Licence Agreement (CLA)** è ina **cunvegna lianta giuridicamain** che fixescha las **cundiziuns per contribuziuns al project**.

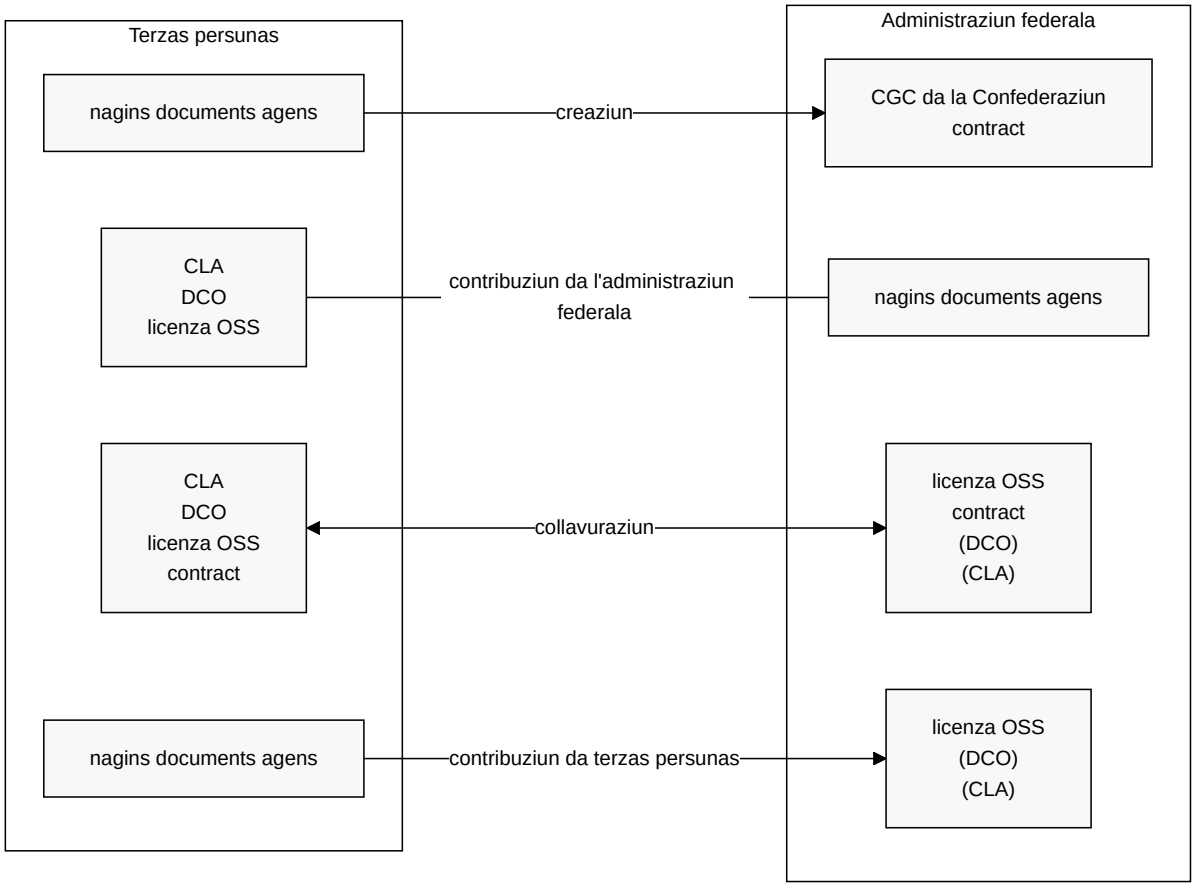
Contribuents èn obligads da consentir a questa cunvegna, avant che cuntegns pon vegnir contribuids al project. En il fund concedan ils contribuents al project ed a ses utilisaders il dretg da **utilisar, da midar e da derasar vinavant** las contribuziuns fatgas. Ultra da quai vegn confermà che las contribuziuns **èn vegnidas scrittas independentamain u legitimadas da terzas persunas**.

Il **Developer Certificate of Origin (DCO)** è in **sistem da controlla introducì** il 2004 da la Linux Foundation, ch’è sumegliant en l’intent al Contributor Licence Agreement (CLA) e che represchenta in instrument alternativ adattà. Ils contribuents conferman per mintga contribuziun al project che **(a) els èn autorisads da far la contribuziun, (b) la contribuziun è cuverta d’ina licenza cumpatibla cun il project e (c) els consentan a la derasaziun ed a l’utilisaziun da la contribuziun sco open source**.

L’instrument principal dals CLA è u la cessiun dals dretgs d’autur dals contribuents a la sviluppadra principala resp. al sviluppader principal u a l’organisaziun purtanta (tar Copyright Transfer Agreements) u la concessiun d’ina licenza uschè vasta sco pussaivel, per ordinari nunrevocabla, dals contribuents a la sviluppadra principala (p.ex. ha Apache definì in CLA). Era contribuziuns a projects serrads suttastattan savens ad in CLA.

CLA èn contestads en la communitad OSS[11], tranter auter perquai ch’els pon avrir largias en il copyleft. Perquai datti danedadad era CLA che restrenschan la sviluppadra principala tar la concessiun d’ina nova licenza per il code dal project.

11. Per exempel: https://ben.balter.com/2018/01/02/why-you-probably-shouldnt-add-a-cla-to-your-open-source-project/

Illustraziun 4: Transferiment da code da funtauna e da dretgs en differentas constellaziuns

Legenda:

- Ils quaders mussan **nua ch'ils dretgs èn definids** en mintga constellaziun.
- **Creaziun** e **contribuziun da terzas persunas**: L'administraziun federala ha la pussanza da concepir.
- **Collavuraziun**: Ils documents vegnan concordads tranter las partidas.
- **Contribuziun da l'administraziun federala**: L'administraziun federala n'ha nagina pussanza da concepir, ina examinaziun è necessaria.
- Ils documents giuridics èn ordinads tenor prioritad da survart engiu; documents en parentesas èn pli gugent da evitar.

Per **svilups agens** (creation) n'existan nagins problems: Tenor l'art. 17 LDAu è l'autoritad federala possessura dals dretgs d'utilisaziun sin software creà da ses agens collaboraturs. Tar **sviluppaders terzs** duessan las autoritads federalas s'assicurar ils dretgs (per exempel cun utilisar las CGC correspundentas da la Confederaziun). Uschia n'è qua nagin CLA u DCO necessari.

Nua che autoritads federalas èn sviluppaders principals ed acceptan contribuziuns e collavuraziuns, duess vegnir renunzià a l'utilisaziun d'in CLA. Empè da quai pon vegnir duvrads Digital Certificates of Origin (explitgads cun in exempel en Em002-4 Guida da communitads OSS, chapitel 3.3). Fundamentalmain duessan contribuziuns a projects d'autoritads federalas sa basar sin la licenza OSS, per betg augmentar vinavant la sava per contribuziuns.

Sch'i vegn tuttina constatà en il cas singul, suenter ina examinaziun adequata, in basegn per in CLA, duess l'autoritad federala utilisar il CLA dad Apache.[12] En quest cas duessan questa decisiun ed il CLA vegnir notads en las remartgas finalas tant da la glista da controlla Em002-2.1 Evaluaziun preliminara sco era da la glista da controlla Em002-4.1 Communitad OSS.

Sche autoritads federalas contribueschan a software da terzas persunas che pretenda in CLA, sto il servetsch giuridic examinar en il cas singul, sche l'autoritad federala po acceptar il CLA existent.[13] Ils suandants puncts ston vegnir determinads:

- Ha ina autra autoritad federala gia suttascrit il CLA?
- Tgi examinescha il CLA?
- Tgi il suttascriva? (La persuna che suttascriva sto esser autorisada da suttascriver per la Confederaziun vers terzas persunas)
- Nua vegn el archivà?
- Co vegnan il CLA u il DCO documentads en il project?
- Co vegn garantì che il code relaschà restia publitgà? (Quai resta tenor l'art. 9 EMBAG en la responsabladad da l'autoritad federala, vesair [KBB-MB].)

Criteris pussaivels per l'examinaziun èn:

- Cumpatibilitad cun l'art. 9 EMBAG: Resta il code avert?
- Vesa l'autoritad federala ristgs per sasezza?
- Vesa l'autoritad federala in profit per sasezza (p.ex. il code na sto betg vegnir tgirà u sviluppà vinavant suletta) u per auters (entaifer il federalissem da la Svizra u en tut l'Europa sa lascha cuntanscher senza lavur supplementara in effect pli vast)?
- Èn ils dretgs concedids adequats?
- Na vegnan a l'autoritad federala imponidas naginas obligaziuns (nunnecessarias)?
- Correspunda il CLA en il fund al CLA dad Apache?

8.10. Problems cun la (L)GPL-3.0 e l'IoT

[BITKOM2023] renda attent sin in problem tar l'utilisaziun da licenzas (L)GPL-3.0 en connex cun software installà sin apparats: Tals apparats stuessan permetter l'installaziun d'agnas resp. novas versiuns da software. Quai po esser nungiavischà per motivs da segirezza.

8.11. Posiziun giuridica da la documentaziun

Tenor l'art. 5 LDAu n'èn «decisiuns, protocols e rapports d'autoritads e d'administraziuns publicas» betg protegids dal dretg d'autur.

Quai va pli lunsch che CC-0, perquai che il possessur dals dretgs na sto betg laschar ir l'ovra en il domeni public cun renunziar mundialmain a tut ils dretgs d'autur ed als dretgs da protecziun parents.

12. https://www.apache.org/licenses/contributor-agreements.html

13. Per in tschert recepient stuess l'administraziun federala examinar la suttascripziun d'in CLA mo ina giada. En autras organisaziuns vegn quai perquai tractà sco affar sin in aut nivel, cun quai che CLA suttascrits vegnan tegnids en l'archiv dals contracts. CLA na dastgan betg sminuir las obligaziuns da l'autoritad federala tenor l'art. 9 EMBAG.

Ella è gia libra per lescha. Il messadi davart l'art. 5 LDAu tegna en scrit: «La disposiziun permetta anc adina la protecziun dal dretg d'autur per ina entira retscha d'ovras ch'èn naschidas da l'activitad uffiziala u en connex cun quella.

Documents da cumissiuns da studi e da gruppas da lavur internas da l'administraziun, expertisas u revistas d'uffizis federals per exempel na crodan betg sut la norma. Vi da lur derasaziun libra n'exista nagin interess predominant, perquai ch'ellas n'influenzeschan betg la posiziun giuridica da la burgaisa e dal burgais.»

Uschia sa lascha argumentar che per blers dals documents relevants e per la documentaziun publitgada d'autoritads federalas en connex cun software open source n'exista nagina protecziun dal dretg d'autur. Il criteri è, sche il document tutga la posiziun giuridica da la burgaisa e dal burgais e sch'el è uschia exceptà da la protecziun dal dretg d'autur. Sche quai n'è betg il cas, duess vegnir duvrada per la documentaziun ina licenza adattada (CC-0[14], CC-BY, CC-BY-SA u eventualmain LGPL).

Tuttina fiss la situaziun, en spezial tar l'utilisaziun internaziunala da la documentaziun, malclera per blers utilisaders.

Nus considerain perquai sco raschunaivel che – sco tar quest document – vegnia era inditgada per segirezza ina relaschada correspundenta.

9. Ulteriuras infurmaziuns davart dumondas giuridicas

Ulteriuras infurmaziuns davart software open source, davart caracteristicas specificas da licenzas e davart aspects giuridics profunds sa chattan en numerusas publicaziuns che vegnan preschentadas sutvart (vesair era las referenzas a la fin dal document).

- Il text *«Open Source Software im EMBAG, Analyse des neuen Art. 9 des Bundesgesetzes über den Einsatz elektronischer Mittel zur Erfüllung von Behördenaufgaben»* da Rika Koch e Simon Schlauri, en il volum da la Conferenza davart l'acquist informatic 2023 a Berna, porscha ina orientaziun supplementara davart la realisaziun da l'art. 9 EMBAG.
- Il *Leitfaden Open-Source-Software 2.0* dal BITKOM tudestg tracta detagliadamain dumondas giuridicas enturn l'open source *[BITKOM2023]*. El sa basa dentant sin la situaziun giuridica en Germania.
- Wolfgang Straub examinescha en ses cudesch *Softwareschutz: Urheberrecht, Patentrecht, Open Source* ils detagls giuridics dal copyleft cun relaziun al dretg d'autur svizzer e va suenter la cumpatibilitad da licenzas open source [St2011]. Il chapitel davart il software open source (sco era translaziuns tudestgas da differentas licenzas open source resguardond la terminologia giuridica svizra) èn disponibels libramain sut *www.it-recht.ch.*
- Till Jaeger ed Axel Metzger respundan en lur cudesch cumplessiv *Open Source Software – Rechtliche Rahmenbedingungen der Freien Software [JaAx2016]* profundamain a numerusas dumondas giuridicas enturn il software open source. Els sa basan dentant sin la situaziun giuridica en Germania.
- Kropp Jonathan/Bauer Alexander, Open Source Compliance und Litigation, CB 2019 p. 285 ss., 285.
- Reymond Michel José, Questions de responsabilité civile et contractuelle soulevées par la distribution de «logiciels libres» (open source), SZW 2022 p. 69 ss.

Ultra da quai infurmeschan differents portals online detagliadamain davart las caracteristicas e las dumondas da singulas licenzas open source.

14. https://www.creativecommons.ch/

- Sin la plattafurma GitHub https://choosealicense.com sa laschan tscherner las finamiras giavischadas per in project open source, sin quai che la licenza open source adattada vegn proponida.
- Sut https://opensource.guide/legal/ metta GitHub a disposiziun ina guida online che tracta dumondas giuridicas specificas.
- Sut https://www.gnu.org/licenses/license-list.de.html sa chattan curts commentaris davart differentas licenzas cun indicaziuns davart la cumpatibilitad, en spezial davart la GPL.
- Sut https://opensource.org/faq tracta l'Open Source Initiative numerusas dumondas e respostas davart ils aspects giuridics da licenzas open source.
- Sut https://copyleft.org/guide sa chatta ina guida detagliada che explitgescha ils detagls dal copyleft.
- Sut https://tldrlegal.com vegnan resumadas las licenzas open source las pli impurtantas tenor quai che la respectiva licenza permetta («can»), quai ch'ella scumonda («cannot») e quai ch'ella prescriva («must»).
- Sut https://opensource.com/tags/licensing vegnan publitgads cuntinuadamain artitgels davart dumondas actualas da licenzas.
- Sut https://www.ifross.org/faq-haeufig-gestellte-fragen ha l'«Institut für Rechtsfragen der Freien und Open Source Software» privat a Berlin (ifrOSS) publitgà numerusas respostas a dumondas giuridicas frequentas.

L'observaziun da licenzas open source vegn oz realisada en emprima lingia cun utensilis da software (per ulteriuras infurmaziuns davart la conformitad open source vesair era Fröhlich-Bleuler *[Fr2012]* sco er Kuhn, Williamson e Sandler *[KuWiSa2008]*). Uschia èn per exempel differents utensilis open source da la Linux Foundation documentads e publitgads sut il term «fossology» sut https://www.fossology.org. Era purschiders commerzials sco Black Duck[15] u FOSSA[16] porschan differentas soluziuns proprietaras cun las qualas la cumpatibilitad da las licenzas open source utilisadas po vegnir examinada.

10. Agiunta

10.1. Midadas envers la versiun precedenta

- Resumaziun per la direcziun agiuntada.
- Las licenzas AGPL e MIT vegnan nov recumandadas sco preferiblas.
- Nov en il chapitel 8.8: Dretg d'autur per code generà cun IA.
- Chapitel 8.9 CLA e CDO amplià fitg.
- Differentas meglieraziuns redacziunalas e precisaziuns.
- Dapli exempels inditgads.

10.2. Referenzas

Vesair Em002 Directivas strategicas per software open source en l'administraziun federala.

15. https://www.blackducksoftware.com
16. https://fossa.com

10.3. Abreviaziuns

Vesair Em002 Directivas strategicas per software open source en l’administraziun federala ed Em002-6 FAQ davart OSS.

10.4. Exempels da relaschadas e da lur licenza

En l’avegnir vegn questa glista remplazzada tras ina collecziun da metadatas via publiccode.yml.

10.5. D.1 Loom

URL
https://gitlab.com/swiss-armed-forces/cyber-command/cea/loom

Autoritad federala
Cyber Command

Descripziun
Loom è ina maschina da tschertgar documents efficienta e simpla da manar. Ella automatisescha l’indexaziun da funtaunas da datas configuradas, fa OCR, extrahescha cuntegns e metadatas, pussibilitescha il tagging e porscha pussaivladads da tschertgar e da manar efficientas.

Onn
2025

Licenza
MIT

Motivaziun
-

10.6. D.2 trustbroker.swiss

URL
https://github.com/trustbroker-swiss/trustbroker.swiss

Autoritad federala
ChF, UFIT

Descripziun
Trust Broker Swiss metta a disposiziun servetschs da federaziun tranter relying parties (applicaziuns, purschiders da servetschs, auters sistems IAM u policy enforcement points) e purschiders d’identitad (IdP, numnads era claims providers) ed utilisescha memorisaders d’attributs fidads per arricchir utilisaders autentifitgads.
El pussibilitescha a purschiders d’identitad/claims ed a relying parties da barattar infurmaziuns via ina terza partida che zuppenta las specificitads dal IdP e metta a disposiziun ina identitad unifitgada u almain verifitgada supplementarmain.

Onn
2024

Licenza
AGPL

Motivaziun
Midadas dal code duain adina restar avertas e returnar.

Per il Trust Broker è vegnida fatga ina examinaziun fitg detagliada da la dumonda da la licenza. Tar projects fitg gronds po ella vegnir fatga en questa profunditad da detagl. Tuttas licenzas cumpatiblas cun la software bill of materials èn vegnidas inditgadas en in pool da licenzas.

10.7. D.3 Geocat.ch

URL
https://github.com/geonetwork/core-geonetwork

Autoritad federala
Swisstopo

Descripziun
GeoNetwork è ina applicaziun da catalog per administrar resursas cun referenza spaziala. Ella porscha funcziuns efficientas per elavurar e tschertgar metadatas sco er in visualisatur da chartas web interactiv. Ella vegn actualmain duvrada en numerusas iniziativas per infrastructuras da geodatas en tut il mund.

Onn
2012

Licenza
GPL 2.0

Motivaziun
-

10.8. D.4 GWEN / ampycloud / c4dl-multi / dvas /…

URL
https://meteoswiss.github.io/ampycloud/

Autoritad federala
MeteoSvizra

Descripziun
Pachet Python per determinar la proporziun da cuvrida dal tschiel e l’autezza da basa da stresas da nivels sin la basa da datas da ceilometer.

Onn
2023

Licenza
Differentas licenzas, FSS

Motivaziun
-

10.9. D.5 Applicaziun EMSG (management da mantegniment en zonas d’abitadi)

URL
https://github.com/astra-emsg/ASTRA.EMSG

Autoritad federala
MeteoSvizra

Descripziun
EMSG è ina applicaziun web GIS en C# sviluppada da l’administraziun federala svizra per administrar il management da mantegniment da sistems da vias urbans.

Onn
2017

Licenza
BSD

Motivaziun
-

10.10. D.6 Applicaziun certificat Covid

URL
https://github.com/admin-ch/CovidCertificate-Documents

Autoritad federala
UFIT

Descripziun
Applicaziun svizra per certificats COVID

Onn
2020

Licenza
MIT

Motivaziun
Uschè permissiv sco pussaivel, per che mintgin possia utilisar il code.

10.11. D.7 Pagina d’internet GovCert

URL
https://github.com/govcert-ch/website

Autoritad federala
NCSC

Descripziun
Code da funtauna da la pagina d’internet per il Computer Emergency Response Team (GovCERT) da l’administraziun federala svizra

Onn
2023

Licenza
MIT

Motivaziun
-

10.12. D.8 Differentas bibliotecas davart open data (p.ex. linked data)

URL
https://github.com/SwissFederalArchives

Autoritad federala
AFS

Descripziun
Il repositori da l’Archiv federal svizzer sin GitHub porscha access als codes da funtauna da nossas applicaziuns. El As permetta da crear agens forks e d’annunziar sbagls u da proponer funcziunalitads ampliadas via l’interfatscha «Issues».

Onn
2023

Licenza
AGPL, Apache, MIT

Motivaziun
Opendata e software open source van en la medema direcziun. L’AGPL permetta ina avertadad maximala.

10.13. D.9 Apache FOP adattà per PDF archivabels

URL
https://xmlgraphics.apache.org/fop/

Autoritad federala
IPI

Descripziun
L’IPI vuleva ina versiun dad Apache FOP che po generar PDF archivabels. Per quai è vegnida dada en incumbensa ad in dals sviluppaders centrals (Jeremias Märki) ina extensiun. Ils adattaments èn fluids directamain en il project.

Onn
2007

Licenza
Apache

Motivaziun
Extensiuns èn vegnidas fatgas ad in project open source existent.

10.14. D.10 Endataziun electronica conforma al dretg cun eKomm

URL
https://launchpad.net/ekomm

Autoritad federala
IPI

Descripziun
L’IPI vuleva software per l’endataziun electronica.

Onn
2009

Licenza
Apache

Motivaziun
L’IPI vuleva che il purschider (Glue) fetschia la relaschada ed ha permess quella sco permissiva (integraziun en agnas applicaziuns).